

EEN MOOIE SCHEDEL VAN BISON PRISCUS HARLAN

door A. W. Janssen

Enige weken geleden, in november 1960, werd in het Natuurhistorisch Museum te Rotterdam een expositie geopend, waar men naast een verzameling schelpen een kleine collectie botten van pleistocene zoogdieren kan bezichtigen.

Door een der directeuren van een grote Rotterdamse baggermaatschappij werden aan het museum enkele botten in bruikleen afgestaan, waaronder zich een bijzonder fraaie schedel van *Bison priscus* bevond. Deze schedel, welke reeds in 1956 in de Maas bij Kerkdriel opgezogen werd, is nog niet eerder gepubliceerd en werd op het privékantoor van de directeur gebruikt als wandversiering. De heer G. Kortebout van der Sluijs, conservator van het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie te Leiden bevestigde de determinatie. Van deze schedel werden de volgende maten genoteerd:

Afstand tussen de toppen der hoornpitten	1094 mm
Breedte der schedel:	
a. tussen de meest uitelkaarliggende punten der orbitae	365 mm
b. tussen de supra-orbitale insnoeringen, in rechte lijn	312 mm
c. idem, over de schedel in kromme lijn gemeten	396 mm
Verticale doorsnede door de hoornbasis	122 mm
Horizontale doorsnede door de hoornbasis	115 mm
Omtrek van de hoornbasis	380 mm
Grootste breedte van de occiput	310 mm

De schedel is slechts licht beschadigd. Het neusbeen ontbreekt evenals het voorste gedeelte van de bovenkaak. Zoals op de foto

II duidelijk te zien is, ontbreken alle kiezen, terwijl de bovenkaak ter plaatse enigszins beschadigd is. Ook ontbreekt een gedeelte van de linker jukboog. Vermoedelijk betreft het hier een mannelijke schedel, te oordelen naar de vorm van de hoornpitten en de insnoeringen achter de orbitae. Deze oogkassen zijn ook sterk naar buiten gericht.

Deze schedel zal enige maanden in het museum te bezichtigen zijn, waarna hij zijn plaats in het privékantoor van de directeur weer inneemt.

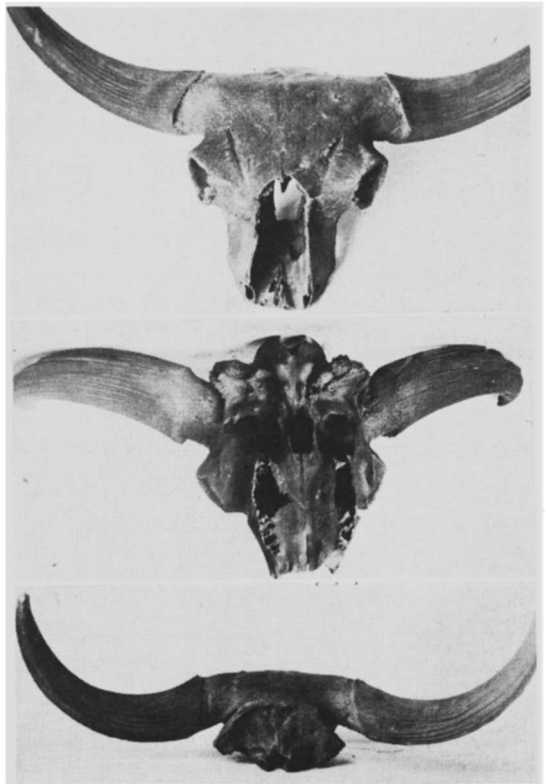

foto I: bovenaanzicht van de schedel; het ontbreken van het neusbeen is duidelijk zichtbaar.

foto II: onderzijde van de schedel

foto III: achterzijde

Medewerking gevraagd voor

ONDERZOEK VAN FOSSIEL PALMHOUT

In Grondboor en Hamer van 1956 schreef ik een artikeltje over de vondst van fossiel palmhout bij Eibergen.

Sindsdien zijn we natuurlijk wel iets meer hierover te weten gekomen, maar de juiste bepaling van de soort, de vergelijking met recente palmen en de plaats van herkomst - dus de oorspronkelijke groeiplaats - stuiten nog op grote moeilijkheden.

Onlangs was de palaeo-botanicus, Prof. Jonker uit Utrecht, in ons museum en hij acht dit probleem belangrijk genoeg om daarnaar een onderzoek te laten doen. Hierbij is de medewerking van alle vinders van fossiel palmhout noodzakelijk, omdat in de eerste plaats belangrijk is te weten waar dit gevonden is.

Wij zouden het dus zeer op prijs stellen op korte termijn van u te vernemen:

- a. de juiste vindplaats van uw stuk(ken), zo mogelijk ook de datum.
- b. de afmetingen van de gevonden stukken.
- c. eventueel verdere bijzonderheden, die voor dit onderzoek van belang kunnen zijn.

Wilt u uw gegevens zenden aan ondergetekende? Bij voorbaat hartelijk dank.

G.M. Roding

Natuurhistorisch Museum en Vivarium
Enschede.

Rectificaties bij het artikel

ZWERFSTENEN AFKOMSTIG UIT HET MAINZER BECKEN

door A.G. Koenderink

In mijn bovengenoemd artikel zijn een paar storende fouten geslopen; er komen enkele foutieve benamingen voor, waarop de heer Roding mij attent maakte.

Het is me gebleken, dat in de monstercollectie welke ik uit Wiesbaden heb mee gebracht verschillende foutieve benamingen voor kwamen (foutieve determinaties).

Bij afbeelding 1 moet niet staan Turritella incrassata, maar Cerithium sp.

Bij afbeelding 2 Spondylus sp. moet staan foto 3 en als benaming schelp behorend tot de Pectininae.

Bij afbeelding 3 moet staan afbeelding 2, Clausilia sp. vervalt en wordt gastropode. Verder moet Misbacher Sande zijn: Mosbacher Sande.

Op bladzijde 197 moet staan voor Helix sp., Kern van Helix sp. Dreisensia moet zijn Dreissensia, dit moet op pag. 200 en 201 ook verbeterd worden.

In de tekst:

Pagina 193: Leda Deshaysiana moet zijn Leda deshavesiana.

Neritia moet zijn Nerita, Mainz-Schotten moet zijn Schotter.

In de zin: De uit deze formatie stammende Turritella incrassata (zie afb.) Pecten sp. en Perna sp. behoren... moet aldus gelezen worden: van de uit deze formatie stammende Turritella incrassata, Pecten sp. en Perna sp. behoren de laatste twee tot de in ons land gevonden soorten.

Pagina 194: de zin: "De brakwatervormen zijn verdwenen" vervalt. De volgende zin moet aldus gelezen worden: Gidsfossielen zijn: Melanopsis fritzei, Theodosus gregaria, en verder komen specimen voor van de geslachten: Viviparus, Pachystoma, Phasianella.

Enkele regels lager moet: Voor het Mioceen en Onder-Pliocene moet